

TATAI REND-HÁZ KFT.

**BIOLÓGIAI
KOCKÁZATBECSLÉS, KOCKÁZATELEMZÉS
COVID-19 JÁRVÁNY MIATTI AKTUALIZÁLÁSA 2020.**

Készítette:

JURÁSEK Bioteknológiai Kft.
1023 Budapest, Bécsi út 3-3. 4. emelet 1. sz.
Adószám: 23326583-2-41
Bor.: 11600506-0000000-48210875
Cégjel.: 01-09-324866
10.

.....
Dobozi Gábor
munkavédelmi megbízott

SANTAS-ZS EÜ Bt.
Dr. Kiss Zsuzsanna
foglalkozás-egészségügyi szakorvos
2890 Tata, Bajcsy-Zsilinszky út 7.
Dr. Kiss Zsuzsanna
foglalkozás-egészségügyi orvos

.....
Tatai Rend-ház Kft.
2890 Tata, Tanoda tér 5/A.
Adószám: 26-18025-2-11 ②

.....
Acsainé Dávid Ágnes
ügyvezető

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS-----	3
1.1. A legfontosabb a területre érvényes jogszabályok -----	3
1.2. Alapfogalmak: -----	3
1.3. Kockázati csoportok: -----	3
1.4. A munkáltató speciális feladatai:-----	4
1.5. A munkáltató kötelezettsége a tevékenységével kapcsolatosan: -----	5
1.6. A védőoltásra kötelezés szabályai: -----	5
2. A KOCKÁZATOK MEGHATÁROZÁSA ÉS BECSLÉSE-----	8
2.1. A munkáltató kötelezettségei -----	8
2.2. Higiénés és egyéni védelem -----	9
2.3. Feladatfelosztás: -----	9
3. Covid-19 járvány miatt a kockázatértékelés aktualizálása -----	10
4. AZ ÉRINTETTEK AZONOSÍTÁSA -----	11
5. KOCKÁZATÉRTÉKELÉS -----	12
5.1. Biológiai tényezők hatása -----	12
5.2. Kockázati szintek meghatározása -----	12
5.2 Kiértékelés a 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet alapján -----	13
6. INTÉZKEDÉSI TERV, JAVASLAT-----	14

1. BEVEZETÉS

A biológiai tényezők kockázatát, miután azok nem láthatóak sokszor alábecsülik. A munkájuk során biológiai kockázatoknak kitett munkavállalók egészségvédelméről szóló 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet az alábbiakban fogalmazza meg:

Annak érdekében, hogy a munkavállaló biztonságát és egészségét fenyegető kockázatot meg lehessen becsülni, továbbá a szükséges intézkedések meghatározhatók legyenek, a munkáltatónak minden olyan tevékenységnél, amely feltehetően biológiai tényezők kockázatával jár, meg kell határoznia a munkavállalókat, illetve munkát végző személyeket (a továbbiakban együtt: munkavállaló) érő expozíció jellegét, időtartamát és - amennyiben lehetséges - mértékét.

1.1. A legfontosabb a területre érvényes jogszabályok

- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény
- 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet a biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről
- 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről
- 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendelet az állatbetegségek bejelentésének rendjéről

1.2. Alapfogalmak:

- *biológiai tényezők*: a mikroorganizmusok - beleértve a genetikailag módosított mikroorganizmusokat -, a sejttenyészetek és emberi belső élősdiek, amelyek fertőzést, allergiát vagy mérgezést okozhatnak,
- *mikroorganizmus*: olyan sejtes vagy nem sejtes mikrobiológiai egység, amely szaporodásra vagy genetikai anyag továbbítására képes,
- *sejttenyészet*: a többsejtű szervezetekből származó sejtek élő szervezeten kívül szaporított tenyésze,
- *havária*: olyan nagyméretű baleset, amely túlterjed az üzem, létesítmény, illetve szállítóeszköz (a továbbiakban: üzem) határán, és elhárítására, felszámolására a munkáltató, illetve az üzem saját erejéből nem képes, és amelynek oka a technológia hibája vagy hibás kezelése,
- *expozíció*: a munkahelyen jelen lévő és a munkavállalót érő kóroki tényező(k) hatásának való kitettség.
- *orvos*: jelen összefüggésben nem általánosan, hanem a cég a foglalkozás egészségügyért felelős szakorvos
- *Rendelet*: A biológiai tényezőkkel kapcsolatos rendelet: 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet. (Az anyagban R betűvel jelölve)

1.3. Kockázati csoportok:

A biológiai anyagok kockázatai és a fertőzés kockázatának szintje, valamint a megelőzés és a kezelés lehetősége szerint négy kockázati csoportba sorolhatók:

1. kockázati csoport: azok a biológiai anyagok, amelyek valószínűleg nem okoznak emberi megbetegedést,

2. kockázati csoport: olyan biológiai anyag, amely emberi megbetegedést okozhat, és veszélyt jelenthet a munkavállalókra nézve; valószínűleg nem terjed el a közösségben; általában eredményesen megelőzhető és kezelhető,

3. kockázati csoport: olyan biológiai anyag, amely súlyos emberi megbetegedést okozhat és komoly veszélyt jelenthet a munkavállalók számára; elterjedhet a közösségben, de általában eredményesen megelőzhető és kezelhető,

4. kockázati csoport: olyan biológiai anyag, amely súlyos emberi megbetegedést okozhat és komoly veszélyt jelent a munkavállalókra nézve; igen nagy a kockázata annak, hogy a közösségben elterjed, általában nem előzhető meg és nem kezelhető eredményesen.

A biológiai tényezők kockázatával járó tevékenységek esetén a munkáltatónak, meg kell határozni a munkát végző személyeket érő expozíció jellegét, időtartamát és mértékét.

Az előzőekben leírtakat figyelembe véve kockázatbecslést szükséges végezni minden biológiai tényezőre. A kockázatbecslés során:

- a mikroorganizmusokat azonosítani szükséges, továbbá el kell végezni a biológiai tényezők csoportba sorolását a hivatkozott rendelet mellékletének megfelelően,
- figyelembe kell venni a fővárosi és megyei kormányhivatal munkavédelmi osztályának a bejelentés során tett ajánlásait, (bejelentés után az orvos alkalmazza)
- a foglalkozási, illetve a foglalkozással összefüggésbe hozható megbetegedésekre vonatkozó információkat,
- a munkavállaló munkahelyi tevékenységéből adódó lehetséges allergizáló és toxikus hatásokat,
- a munkavállaló tényleges foglalkozási, illetve foglalkozással összefüggésbe hozható megbetegedéseit.

A kockázat becslését évente, továbbá minden olyan esetben meg kell ismételni, amikor a körülmények megváltozása a munkavállaló biológiai tényezőkkel történő expozícióját befolyásolhatja.

1.4. A munkáltató speciális feladatai:

- a 2-4. csoportba tartozó biológiai tényezőkkel történő tevékenység szándékát első ízben a tevékenység megkezdését megelőzően legalább 30 nappal a munkavédelmi felügyelőségnek bejelenti.
- biztosítja a foglalkozás-egészségügyi ellátást; biológiai tényezővel kapcsolatos tevékenységet csak abban az esetben végez, ha a munkavédelmi felügyelőség ellenőrizte a foglalkozás-egészségügyi ellátás meglétét,
- jegyzéket vezet azokról a munkavállalókról, akik a 3. vagy 4. csoportba tartozó biológiai tényezők kockázatának vannak kitéve, feltüntetve a végzett munka jellegét, a biológiai tényezőt, továbbá az expozícióval, balesetekkel és zavarokkal kapcsolatos adatokat,
- ha a kockázatbecslés kimutatja olyan biológiai tényezők expozíciójából származó kockázatot, amelyekre hatékony védőoltás létezik, **a munkavállaló számára a védőoltást felajánlja, védőoltási szabályzatot készít**
- a munkavállalónak, illetve a képviselőnek elégséges és megfelelő képzést nyújt; írásban

- a munkavállaló számára hozzáférhető módon - rendelkezik a szükséges teendőkről, szükség esetén figyelmeztetéseket függeszt ki, A biológiai veszélyt jelentő helyek bejáratainál az orvos rendelkezése szerint jelölést kell elhelyezni:

- biztosítja a higiénés és egyéni védelmet,
- tájékoztatja a munkavédelmi felügyelőségét, továbbá kistérségi népegészségügyi osztályt minden olyan balesetről, technológiai, illetve üzemzavarról, amely a 3. vagy 4. csoportba tartozó biológiai tényezők szétterjedését okozhatja vagy okozhatta,
- gondoskodik a munkavállaló előzetes, időszakos, valamint soron kívüli munkaköri alkalmasságának vizsgálatáról és véleményezéséről.

1.5. A munkáltató kötelezettsége a tevékenységével kapcsolatban:

A vonatkozó a 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet 1. sz. melléklete az egészségügyi-szociális tevékenységet azon tevékenységek közé sorolja, melyeknél meg kell becsülni a lehetséges biológiai kockázatokat.

A tevékenységek meghatározása melyek során biológiai kockázattal kell számolni:

- Emberről emberre terjedő az elsősorban egészségügyi, oktatási, szociális-ápolási tevékenységben fellépő betegségek kockázatai.
- A fenti tevékenységet végző személyek jellemzően a munkahelyükön kerülnek expozíciós helyzetbe.
- Egyes kirívó eseteket kivéve nincs mérhető kockázata fertőző megbetegedésnek bizonyos ellátásoknál.
- Nem értékeltük azokat a „banálisnak” nevezhető kockázatokat melyek fertőző betegség során a munkavállalók minimális kontaktusa miatt jelentkeznek

A kockázatértékelés olyan megbetegedések, veszélyek kockázatát méri fel melyek a munkavállalói viszonyt jellemzik. Nem tárgya ezért az állatbetegség (hacsak nem terjedhet emberre) illetve azok a betegségek sem melyek a fertőzött állat, állati termék elfogyasztásával kapcsolatosak

1.6. A védőoltásra kötelezés szabályai:

Az egészségügyről szóló **1997. évi CLIV. törvény**, III. fejezet (Népegészségügy), 6. cím (Járványügy) alatt foglalkozik a járványügyi tevékenység céljáról és a kötelező védőoltásokról.

6. Cím Járványügy

56. § (1) *A járványügyi tevékenység célja a fertőző megbetegedések, a járványok megelőzése és leküzdése, valamint az emberi szervezet fertőző betegségekkel szembeni ellenállóképességének fokozása.*

(2) *Az (1) bekezdésben foglaltak megvalósítása érdekében*

a) az egészségügyi államigazgatási szerv

aa) az egyén személyes szabadsághoz való jogainak gyakorlását az e törvényben foglaltak szerint korlátozhatja,

ab) a betegek jogait az e törvényben foglaltak szerint korlátozhatja,

ac) a természetes és jogi személyeket, továbbá a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteket az e törvényben meghatározott intézkedések tűrésére, illetve megtételére kötelezheti;

b) a kötelező járványügyi intézkedést foganatosító egészségügyi szolgáltató a betegek jogait az e törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

(3) *Kötelező járványügyi intézkedés foganatosításához nincs szükség a beteg beleegyezésére, azonban a beteget - az eset körülményeihez képest - ekkor is megilleti a tájékoztatáshoz való jog.*

(4) *Az 57-74. §-ok alkalmazásában fertőző betegen a fertőző betegségre gyanús személyt is érteni kell. Fertőző betegségre gyanús személy az, aki a miniszter rendeletében meghatározott fertőző betegségben szenvedő személlyel, annak használati eszközével, váladékával érintkezett, illetve a fertőzés terjedési módjából adódóan feltételezhető, hogy a fertőző betegség kórokozója a szervezetébe került.*

(5) *A 44-52. § és 56-74. § alkalmazásában a (4) bekezdésben említett miniszteri rendeletben meghatározott fertőző betegséggel azonos tekintet alá esik az Egészségügyi Világszervezet 2009. évi XCI. törvénnyel kihirdetett Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályai (a továbbiakban: NER) rendelkezéseire tekintettel nemzetközi horderejű közegészségügyi-járványügyi szükséghelyzet előidézésére képes, korábban ismeretlen vagy szokatlanul súlyos formában, illetve a megszokottnál lényegesen nagyobb gyakorisággal, járványosan előforduló betegség vagy állapot is.*

(6) *A NER végrehajtása érdekében az egészségügyi államigazgatási szerv ellátja a nemzeti NER tájékoztatási központ feladatait.*

Védőoltások

57. § (1) *A védőoltás célja a fertőző betegségekkel szembeni aktív, illetve passzív védettség kialakítása.*

(2) *A miniszter rendeletben határozza meg azokat a fertőző betegségeket, amelyek esetében*

a) életkorhoz kötöten,

b) megbetegedési veszély esetén, illetőleg

*c) külföldre történő kiutazás esetén a kiutazó költségén kötelező védőoltás elrendelésének van helye. **

(3) *A miniszter egyes munkakörökben való foglalkoztatás feltételeként a munkáltató költségére védőoltási kötelezettséget írhat elő. **

(4) *A védőoltásra nem kötelezett személy kérésére - kiskorú esetben törvényes képviselője hozzájárulásával - orvosilag indokolt esetben védőoltásban részesíthető.*

(5) *A védőoltással egy tekintet alá esik az egyes fertőző betegségek esetén alkalmazott megelőző gyógyszeres kezelés.*

(6) *Védőoltás kizárólag az egészségügyi államigazgatási szerv által engedélyezett oltóanyaggal és az engedélyező okiratban szereplő céllal és feltételekkel végezhető.*

(7) *Az oltóanyagok és egyéb immunbiológiai készítmények előállítására, forgalomba hozatalára és hatásági ellenőrzésére külön jogszabály rendelkezései az irányadóak.*

58. § (1) *A kezelőorvos a kötelező védőoltás elhalasztásáról dönt, ha*

a) a védőoltásban részesítés a beteg egészségi állapota miatt nem lehetséges, vagy a védőoltás a beteg egészségét vagy meglévő betegségét várhatóan károsan befolyásolná és
b) a védőoltás beadásához fűződő közegészségügyi érdeket nem veszélyeztető időn belül az a) pont szerinti körülmény olyan változása várható, amely a beteg védőoltásban részesítését lehetővé teszi.

(2) *Az elhalasztott kötelező védőoltást a halasztásra okot adó körülmény megszűnését követően haladéktalanul pótolni kell.*

(2a) *Az (1) és (2) bekezdésben foglaltakról a kezelőorvos az egészségügyi államigazgatási szervet írásban értesíti.*

(3) *A kezelőorvos, a beteg vagy a beteg törvényes képviselője a beteg lakóhelye szerint illetékes egészségügyi államigazgatási szervnél kérelmezheti a védőoltás alóli mentesítést, ha*
a) a védőoltásban részesítés a beteg egészségi állapota miatt nem lehetséges, vagy a védőoltás a beteg egészségét vagy meglévő betegségét várhatóan károsan befolyásolná, és
b) az a) pont szerinti körülmény változása belátható időn belül nem várható.

(3a) *A (3) bekezdés szerinti kérelemhez csatolni kell a mentesítés indokoltságát alátámasztó, a kezelőorvos által adott szakvéleményt.*

(4) *A (3) bekezdés szerinti eljárás alatt - annak véglegessé vált döntéssel történő befejezéséig - az adott védőoltás vonatkozásában a (7) bekezdés szerinti írásbeli felszólításnak vagy az adott védőoltás elrendelésének nincs helye. Ha a védőoltást korábban már elrendelték, és ezen védőoltás vonatkozásában eljárás indul a (3) bekezdés alapján, akkor a mentesítési eljárás véglegessé vált döntéssel történő befejezéséig a védőoltást elrendelő határozat nem hajtható végre. A mentesítési eljárásban a kezelőorvos külön vizsgálat nélkül ügyfélnek minősül.*

(5) *A védőoltásra kötelezett és a védőoltásban részesített személyekről nyilvántartást kell vezetni.*

(6) *A védőoltás módjáról, céljáról, helyéről és idejéről a védőoltásra kötelezett személyt, illetve törvényes képviselőjét értesíteni kell. A védőoltásra kötelezett kiskorú személy megjelenéséről a törvényes képviselő köteles gondoskodni.*

(7) *Ha a védőoltás igénybevételére köteles személy e kötelezettségének írásbeli felszólításra sem tesz eleget, az egészségügyi államigazgatási szerv a védőoltást elrendeli. Az egészségügyi államigazgatási szerv közvetlen járványveszély fennállása esetén - a veszélyhelyzet szerint meghatározott védőoltások köre tekintetében - a határozatot azonnal végrehajthatóvá nyilváníthatja.*

(8) *A védőoltás megtörténtéről igazolást kell adni.*

(9) *A védőoltás hatékonyságának megállapítása céljából a beoltott személy orvosi vizsgálata és vizsgálati anyag szolgáltatása rendelhető el.*

(10) *Ha a védőoltásra kötelezett személy a védőoltás adásával összefüggésben súlyos egészségkárosodást szenved, megrokkann vagy meghal, őt, illetve általa eltartott hozzátartozóját az állam kártalanítja.*

(11) *A (7) bekezdés alkalmazásában közvetlen járványveszélynek minősül, ha az 57. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti védőoltás késedelme mások életét vagy testi épségét tömegesen, közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné.*

2. A KOCKÁZATOK MEGHATÁROZÁSA ÉS BECSLÉSE

Annak érdekében, hogy a munkavállaló biztonságát és egészségét fenyegető kockázatot meg lehessen becsülni, továbbá a szükséges intézkedések meghatározhatók legyenek, a munkáltatónak minden olyan tevékenységnél, amely feltehetően biológiai tényezők kockázatával jár, meg kell határozni a munkavállalókat, illetve munkát végző személyeket (a továbbiakban együtt: munkavállaló) érő expozíció jellegét, időtartamát és - amennyiben lehetséges - mértékét.

A kockázat becslést az alábbi szempontok szerint kell elvégezni:

- a biológiai tényezők R 2. § (2) bekezdése alapján történő csoportba sorolása az R 3. számú mellékletnek megfelelően,
- a fővárosi és megyei kormányhivatal munkavédelmi és munkaügyi osztálya a bejelentés során tett ajánlásai,
- a foglalkozási, illetve a foglalkozással összefüggésbe hozható megbetegedésekre vonatkozó információk,
- a munkavállaló munkahelyi tevékenységéből adódó lehetséges allergizáló és toxikus hatások,
- a munkavállaló tényleges foglalkozási, illetve foglalkozással összefüggésbe hozható megbetegedései.

2.1. A munkáltató kötelezettségei

- Amennyiben a munkavégzés jellege lehetővé teszi, a veszélyes biológiai tényezők olyan helyettesítésére kell törekedni, amely a jelenlegi tudományos ismeretek szerint nem vagy kevésbé veszélyezteti a munkavállaló egészségét.
- Ha a becslés a munkavállaló biztonságának vagy egészségének kockázatát igazolja, az expozíciót meg kell akadályozni, illetve meg kell szüntetni.
- Amennyiben az expozíció megakadályozása, illetve megszüntetése műszakilag nem lehetséges, az expozíció okozta kockázatot az alábbi intézkedések alkalmazásával olyan alacsony szintre kell csökkenteni, hogy az érintett munkavállaló egészsége és biztonsága megfelelően védve legyen:
- a kockázatnak kitett vagy esetleg érintett munkavállalók számát - beleértve a tevékenység hatókörében tartózkodókat is - a lehető legalacsonyabb szintre kell csökkenteni,
- a munkahelyet, a munkafolyamatokat és a műszaki ellenőrzési intézkedéseket úgy kell tervezni, telepíteni, illetve létesíteni, hogy megakadályozzák, vagy a minimálisra csökkentik a biológiai tényezők szétterjedésének lehetőségét a munkahelyen,
- megfelelő védőberendezéseket, illetve egyéni védőeszközöket kell biztosítani és használni,
- olyan intézkedéseket kell bevezetni, amelyek megakadályozzák vagy csökkentik a biológiai tényező szétterjedését vagy a munkahelyről történő kikerülésének lehetőségét,
- a R 2. számú melléklet szerinti biológiai kockázatot jelző, illetve egyéb kiegészítő figyelmeztető jeleket és táblákat kell használni,
- intézkedési tervet kell készíteni biológiai tényezőkkel kapcsolatos balesetek esetére,
- amennyiben indokolt és műszakilag lehetséges, vizsgálatot kell végezni a biológiai tényezők felhasználási helyen kívüli jelenlétének kimutatására,

- megfelelő eszközöket kell biztosítani a hulladék biztonságos összegyűjtésére, tárolására és eltávolítására, beleértve - ahol lehetséges - a biztonságos és azonosítható tartályok használatát,
- olyan eszközöket kell biztosítani, amelyek a munkahelyen a biológiai tényezők kockázat nélküli kezelését és szállítását lehetővé teszik.

2.2. Higiénés és egyéni védelem

A munkáltató minden olyan biológiai tényezőkkel kapcsolatos tevékenységnél, amely kockázatot jelent a munkavállaló biztonságára és egészségére, köteles

- biztosítani, hogy a munkavállaló ne étkezzon, ne igyon és ne dohányozzon a munkahelyen, illetve olyan helyiségben, ahol a biológiai tényezők kockázatával kell számolni,
- a munkavállaló számára megfelelő védőruházatot biztosítani,
- a munkavállaló rendelkezésére bocsátani megfelelő mosdót és illemhelyet, továbbá biztosítani a szemöblítés és - amennyiben ez szükséges - a bőrfertőtlenítés lehetőségét,
- gondoskodni arról, hogy a munkavállaló a szükséges védőeszközöket
- az e célra kijelölt és megfelelő jelöléssel ellátott helyen megfelelően tárolja,
- ellenőrizze, továbbá lehetőség szerint használat előtt is, de használat után - amennyiben az szükséges, illetve lehetséges - minden alkalommal megtisztítsa azokat, valamint az ismételten fel nem használható védőeszközt veszélyes hulladékként kezelje,
- megtiltani a meghibásodott védőeszköz használatát,
- írásban rögzíteni az emberi vagy állati eredetű minták vételére, kezelésére és feldolgozására szolgáló eljárásokat.

A munkáltatónak gondoskodnia kell arról, hogy

- a munkavállaló azokat a védőeszközöket, amelyek biológiai tényezőkkel szennyeződhetnek, a munkaterület elhagyásakor vegye le, és
- a fertőtlenítési elkülönítési intézkedések megtörténteig a többi ruhától elkülönítve tárolja,
- a védőeszközök fertőtlenítése, megtisztítása vagy szükség szerinti megsemmisítése megtörténjen.

2.3. Feladatfelosztás:

Az 1993. évi XCIII tv (munkavédelmi tv) 54. § szerint a kockázatértékelés a munkabiztonsági és munkaegészségügyi tevékenységet végző közös tevékenysége. Jelen anyag a kockázatok jelenlétét állapítja meg azonban orvos szakmai szempontoknak megfelelően a biológiai hatások fajtáit érintettjeit, a fertőzés osztályozását, a védelmi módot csak az orvos határozhatja meg.

Ehhez a szükséges és egyébként orvosi titoknak minősülő információkkal is Ő rendelkezik: A kockázatértékelés és az előírt jelentés készítése az orvos feladata.

3. COVID-19 JÁRVÁNY MIATT A KOCKÁZATÉRTÉKELÉS AKTUALIZÁLÁSA

Az Egészségügyi Világszervezet 2020. március 11-én világjárvánnyá minősítette az új koronavírus (SARS-CoV-2) okozta COVID-19 betegséget.

Magyarországon sincs olyan munkahely, amely valamilyen módon ne lenne érintve a járvány hatásaival.

A munkavédelem a kockázatértékeléssel és a kockázatkezelési intézkedések összehangolt tervezésével, az egyéni és közösségi megelőző intézkedések időben történő meghozatalával, és azok fegyelmezett végrehajtásával elősegíti a munkahelyi fertőzések megelőzését és a járvány terjedésének lassítását is.

A munkahelyi egészség és biztonság tekintetében a 89/391/EGK tanácsi irányelv (a továbbiakban: keretirányelv) 6. és 9. cikke minden munkáltató esetében előírja azt az általános kötelezettséget, hogy teljes körű és naprakész kockázatértékelést végezzen.

Az általános munkakörülményekhez hasonlóan a COVID-19-cel kapcsolatos munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági intézkedések kiindulópontját is a tevékenységben és a munkakörnyezetben rejlő egészségkárosító veszélyek, illetve kockázatok azonosítása és értékelése jelenti. Minden munkahelyi kockázatot együttesen kell figyelembe venni és értékelni, az egyes kóroki tényezők (pl. pszichoszociális kóroki tényezők, klimatikus hatások, veszélyes anyagok, biológiai tényezők expozíciója) jelentette és egyéb kockázatokkal, megterhelésekkel való kölcsönhatások figyelembevételével.

A keretirányelvvel összhangban, a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 54. § (3) bekezdése értelmében a munkáltató a kockázatértékelést, a kockázatkezelést és a megelőző intézkedések meghatározását a tevékenység megkezdése előtt, azt követően indokolt esetben, de legalább 3 évente köteles elvégezni.

A kockázati tényezők megváltozását nyomon kell követni. **A munkáltatók az Mvt. 54. § (3) bekezdése alapján kötelesek felülvizsgálni és aktualizálni a kockázatértékelési és kockázatkezelési gyakorlatukat, ha a munkahelyen, illetve a tevékenységben olyan változás történt, amelynek eredményeképpen a munkavállalók egészségét, biztonságát meghatározó munkakörülményi tényezők (munkahelyi veszélyek, kockázatok) megváltozhattak.**

A COVID-19 járvány miatt nemcsak a munkakörülményekben, az expozíciós viszonyokban és a kockázatokban következhetnek be változások, hanem a szükséges kockázatkezelési intézkedésekben is. A COVID-19 terjedésének megakadályozására és a munkavállalók SARS-CoV-2 vírus expozíciójának minimalizálására, a meghozott védelmi intézkedések hatásaira szükséges újból értékelni a kockázatokot.

A kockázatértékelés során figyelembe kell venni, hogy a SARS-CoV-2 vírus hatékonyan képes cseppfertőzéssel terjedni.²

A szennyezett felületek érintésével, kézzel a szemhez vagy az orrhoz vihető a vírus. Ez a cseppfertőzés mellett a másik gyakori módja a fertőzésnek.

A védekezés elsődleges módja tehát elsősorban a kéz és a felületek virucid (vírusölő) szerrel történő rendszeres fertőtlenítése, illetve egyéb járványügyi (fertőzés-megelőzési) szabályok betartása.

A kockázatértékelés és a megelőző intézkedések meghatározásánál különös figyelmet kell fordítani a magas kockázatú csoportba tartozó munkavállalókra, fel kell készülni a leginkább veszélyeztetett személyek védelmére. Ide tartoznak az idősödő munkavállalók, a krónikus betegségben szenvedők, valamint a várandós munkavállalók.

Meg kell határozni mindazon kockázatkezelési intézkedéseket, amelyeket a kockázatértékelés eredménye, illetve a Nemzeti Népegészségügyi Központ közegészségügyi-járványügyi javaslatai alapján ajánlott bevezetni az új koronavírusnak való kitettség minimalizálása érdekében.

Az EüM rendelet 3. számú melléklete a biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről szóló 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet módosításáról szóló 40/2020. (XI. 4.) ITM rendelete alapján kiegészült a SARS-CoV-2 vírussal, a biológiai tényezők 3. csoportjába sorolva, ezért erre a biológiai tényezőre is el kell végezni a kockázatbecslést.

A biológiai kockázatbecslést **évente**, továbbá minden olyan esetben **meg kell ismételni**, amikor a **körülmények megváltozása** a munkavállaló biológiai tényezőkkel történő expozícióját befolyásolhatja.

4. AZ ÉRINTETTEK AZONOSÍTÁSA

A SARS-CoV-2 vírus fokozott kockázatának kitett tevékenységek esetén a kockázatértékelés során és a megelőző intézkedések meghatározásánál a biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről szóló 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet (a továbbiakban: EüM rendelet) előírásait is figyelembe kell venni.

Ilyen tevékenységek lehetnek különösen:

- egészségügyi és szociális ellátás,
- klinikai diagnosztikai laboratóriumokban végzett munkák,
- a fentiekben felsorolt munkahelyeken történő takarítás, fertőtlenítés, karbantartás,
- légtechnikai berendezések karbantartása.

Tata, 2020. december 10.

5.1. Biológiai tényezők hatása

Kórokozó (betegség) megnevezése:	SARS-COV-2 vírus	BNO kód: B3420
Értékelést végezte:	Dobozi Gábor munkavédelmi képviselő	
Értékelésben közreműködött:	Dr. Kiss Zsuzsanna foglalkozás-egészségügyi szakember	

Ssz.	Az anyag veszélyeire utaló kérdések	Értékelés	Kockázati szint	Intézkedés
1.	Biológiai kóroki tényező, ha van:			
a)	Emberi megbetegedést okozhat?	igen	közepes kockázat	kockázatcsökkentés szükséges
b)	Emberi közösségben való elterjedéssel számolni kell?	igen	magas kockázat	azonnali kockázatcsökkentés szükséges
c)	A megbetegedés megelőzhető?	igen	közepes kockázat	kockázatcsökkentés szükséges
d)	A hatásos kezelés rendelkezésre áll?	korlátozottan	közepes kockázat	nem feltétlenül szükséges intézkedés
2.	A biológiai tényezők csoportosítása ismert?	igen, 3. csop	közepes kockázat	kockázatcsökkentés szükséges
3.	A csoportosításnak megfelelő védelmi intézkedés megtörtént?	részben	alacsony kockázat	kockázatcsökkentés szükséges

5.2. A kockázati szintek meghatározása

	Munkavégzés helye	Ügyfelekkel való kapcsolat	Munkatársak közötti kapcsolat
Alacsony kockázat	Szabadiéren történő munka-végzés.	Minimális személyes kapcsolat ügyfelekkel.	Othoni munkavégzés, fizikai elkülönülés.
Közepes kockázat	Jól szellőző zárt tér, nyit-ható ablakok, HEPA szűrő a légkondicionálóban.	Több ügyféllel kapcsolat, amelyek hossza maximum 15 perc, elfogadott a maszkviselés, a fizikai távolságtartás vagy elhatárolás (pl. plexilap).	A munkavállalók egy légtérben dolgoznak minimum 1,5-2 méterre egymástól, maszkviselés szabályszerű, mindig ugyanazok a munkavállalók vannak közös térben.
Magas kockázat	Zárt tér, nem nyitható ablakok, alacsony hőmérséklet, magas páratartalom, a légkondicionáló/ventilátor nem szűri, csak keringteti a levegőt.	Sok, szűk térben zsúfoltan elhelyezkedő ügyfél és munkavállaló. Fizikai kontaktus ügyfelekkel.	A munkavállalók szorosan egymás mellett dolgoznak, a fizikai elválasztás nem megoldható, az együtt dolgozó munkavállalók összetétele változó. Egymáshoz közeli munkatársak kiabálva kommunikálnak a zaj miatt.

5.3 Kiértékelés a 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet alapján

Fertőzés forrása, terjedési módja:	A beteg és tünetmentes ember, cseppfertőzés és a fertőzött váladékokkal történő direkt vagy indirekt kontaktus
Kockázat várható következménye:	Tünetmentes vagy enyhe lefolyású megbetegedéstől a súlyos, légzési elégtelenséggel járó kórképekig, amelyek halálos kimenetellel is végződhetnek.
Expozíció valószínűsége:	Valószínű, Lényeges kockázat A legveszélyeztetettebbek az idős, más alapbetegségben szenvedő betegek.
Megelőzésre javasolt intézkedések:	Kontaktuscsoökkentés, legalább 1,5 m-es távolságtartás, megfelelő személyi higiéné (kézmosás, kézfertőtlenítés, szabályok köhögéskor, tüsszentéskor, maszkviselés), építészeti megoldások, fizikai barrierék, gyakori takarítás, fertőtlenítés, szervezési intézkedések, távmunka engedélyezése, ha van rá lehetőség, munkavédelmi oktatás

6. Intézkedési terv, javaslatok:

Meghatározni azokat az intézkedéseket, amelyeket a kockázatértékelés eredménye illetve a Nemzeti Népegészségügyi Központ (NNK) közegészségügyi javaslatai alapján be kell vezetnie a COVID-19-nek való kitettség minimalizálása érdekében.

- a) Értékelni az otthonról végzett munka lehetőségét, és adott-e lehetőséget, hogy így dolgozzanak különösen a veszélyeztetett vagy sérülékeny munkavállalók.

Határidő: folyamatos

Felelős: ügyvezető

- b) Szükség esetén átalakítani a munkaállomásokat, az íróasztalokat a fizikai távolságtartás teljesítéséhez.

Határidő: folyamatos

Felelős: ügyvezető

MUNKAVÉDELMI OKTATÁS

Folyamatosan frissíteni a munkavédelmi oktatási tematikát – a foglalkozás-egészségügyi orvos bevonásával – azért, hogy tartalmazza a COVID-19-re vonatkozó összes információt.

Határidő: folyamatos

Felelős: munkavédelmi megbízott

TAKARÍTÁS, FERTŐTLENÍTÉS RENDJE

Szükség esetén a munkahelyek takarítását a Nemzeti Népegészségügyi Központ legfrissebb közegészségügyi javaslataival összhangban módosítani, különös tekintettel a fertőtlenítési eljárásokra.

Határidő: folyamatos

Felelős: műszaki vezető

1. Koronavírus (COVID-19)

Analizáló kérdések irodai munkakörre	Válasz
1. Bevezettek csúsztatott munkarendet, rugalmas munkaidőt és egymást nem fedő műszakokat?	igen
2. A 1,5 méteres védőtávolság biztosítva van?	igen
3. A vizuális tájékoztatás (táblák, ismertetőik kihelyezése) megtörtént?	igen
4. Ismertették-e a tüneteket, melyek a vírushordozottságra utalhatnak?	igen
5. Az egymással szembeni munkaállomások helyett egymás melletti vagy elfordított munkaállomásokat alakítottak ki?	igen
6. A munkaállomások közé elválasztó falat, plexiüveget vagy egyéb határolót tettek?	nem vonatkozik
7. A munkaállomások közötti útvonalakat szükség esetén módosították?	igen
8. Egyéni tereket jelölünk ki, ahol elsődlegesen az adott munkavállaló tartózkodhat?	nem vonatkozik
9. Jelezték, hogy a közösségi tereket – például az ebédlőt – a munkavállalók csak létszámkorlátozás mellett használhatják; nagyobb helyeken erre akár külön létszámnyilvántartás is vezethető, vagy online foglalási rendszerrel lehet optimalizálni a létszámot?	igen
10. Preferálják a természetes szellőztetést a közös levegőkeringető rendszerek alkalmazása helyett?	igen
11. A klímaberendezések megfelelő fertőtlenítés (legionella baktérium ellen) megtörtént?	nem vonatkozik
12. A cég/intézmény egyéni védőeszköz szabályzata foglalkozik-e a vírus elleni védelemmel?	nem vonatkozik
13. Rendelkezésre áll-e elegendő mennyiségű egyéni védőeszköz a helyzet kezeléséhez?	igen
14. Oktatták-e az egyéni védőeszközök használatát?	igen
15. Oktatták-e a szabályos kézfertőtlenítés, kézmosás fontosságát?	igen

